

w produkcji mleka decyduje przecież nie tylko średnia wydajność krów w stadzie, lecz przede wszystkim opłacalność tej produkcji. Ideałem jest oczywiście połączenie tych dwóch elementów dzięki prawidłowej pracy hodowlanej i dobremu zarządzaniu stadem.

Dowodem na możliwość połączenia wysokiej wydajności mlecznej i wysokiej rentowności produkcji

EJR – to roczny wynik ekonomiczny. Jest miarą ekonomicznej wartości krowy lub stada (tzn. przeciętnej krowy w stadzie). Nie jest to w żadnym wypadku zysk czy faktyczna kwota przychodów ze sprzedaży mleka. Przy średniej cenie mleka w Holandii 0,33 euro za litr i wydajności krowy 10 000 l mleka, przychód ten wynosi około 3300 euro. EJR jest wartością szacunkową, obliczaną według odpowiedniego wzoru. Uwzględnia się w nim produkcję kilogramów mleka, tłuszczu i białka, przeliczoną na 365 dni, a następnie przemnożoną przez wartości ekonomiczne, odpowiednie dla każdego z tych parametrów produkcji. Na końcowy wynik wpływa również długość okresu międzywycieleniowego krowy, który jest brany pod uwagę w obliczeniach.

jest szereg stad holenderskich, które osiągają doskonałe wyniki pod względem obydwu tych elementów. Wśród nich najlepsze jest stado z Landhorst, na południu Holandii. Liczy ono 109 krów, o średniej wydajności 11 467 l mleka w laktacji 305-dniowej. Zawartość tłuszczu w mleku wynosi 4,48%, a białka – 3,59%. Stado to osiągnęło najwyższy w Holandii wskaźnik sprawności ekonomicznej EJR = 3110 euro w przeliczeniu na krowę. Na drugim miejscu znalazło się stado liczące 23 krowy, o wydajności 11 103 l mleka, zawierającego 4,31% tłuszczu i 3,63% białka.

Dla tego stada obliczono wskaźnik EJR = 2982 euro. Niewiele niższy wskaźnik EJR = 2976 euro uzyskało stado, które znalazło się na trzecim miejscu. Od 59 krów udojono średnio 10 648 l mleka, o zawartości 4,66% tłuszczu i 3,65 % białka.

Stada osiągające wskaźnik EJR powyżej 2900 euro na jedną krowę w stadzie można policzyć dosłownie na palcach jednej ręki. Większość spośród blisko 500 najwyższych sklasyfikowanych stad mieści się w przedziale 2400-2700 euro. Średnia dla wszystkich stad objętych w Holandii oceną mleczności wyniosła 2000-2100 euro.

Przykładem stada o doskonałych wynikach ekonomicznych, osiągniętych przy niższych wydajnościach krów, może być obora w Waspik, w której od 45 krów udojono średnio 9021 l mleka, o zawartości 4,92% tłuszczu i 3,83% białka, a której wskaźnik EJR wyniósł 2676 euro.

Innym przykładem może być obora w Boxtel: dla 51 krów, o średniej wydajności 9213 l mleka, zawierającego 4,65% tłuszczu i 3,71% białka, obliczono wskaźnik EJR = 2606 euro.

W obydwu tych stadach duże znaczenie przy obliczaniu EJR miał doskonały skład mleka, decydujący o jego cenie. Wszystkie zresztą stada z holenderskiej czołówki ekonomicznej uzyskały bardzo dobre wyniki pod względem składu mleka, w granicach 4,3-4,6% tłuszczu i 3,5-3,7% białka.

Wśród najlepszych znalazło się także wiele stad, w których średnia mleczność krów mieści się w przedziale 8000-9000 l, najniższa wydajność krów w tej grupie to 8226 l mleka. Również takie stada znalazły się w grupie 500 gospodarstw, które okazały się w Holandii najsprawniejsze ekonomicznie. Stanowią one 2,5% wszystkich gospodarstw prowadzących produkcję mleka i w których prowadzi się indywidualną ocenę użyteczności mlecznej. Takich gospodarstw jest bowiem w tym kraju niecałe 20 000.

Aby więc osiągnąć przyzwoity dochód z produkcji mleka, wcale nie jest konieczne osiąganie bardzo wysokiej wydajności mlecznej krów. Przy prawidłowo prowadzonym stadzie średnia produkcja powyżej 8000 l mleka od krowy może być wynikiem w zupełności zadowalającym. A taka wydajność krów jest osiągalna dla wielu stad w Polsce.

Aleksander Osten-Sacken

Poradnik hodowcy

Trzy lata temu publikowaliśmy cykl artykułów „Jak się robi hodowlę?“, którego autorem był Aleksander Osten-Sacken. Bardzo duże zainteresowanie naszych Czytelników tymi artykułami pokazało, że szukają oni praktycznych informacji o prowadzeniu pracy hodowlanej. Zachęciło to autora do rozwinięcia tematu i opracowania poradnika dla hodowców.

Poradnik hodowcy krów mlecznych ma doradzać hodowcom, jak doskonalić własne stado. Autor pracował przez wiele lat w Okręgowej Stacji Hodowli Zwierząt w Poznaniu, a obecnie jest doradcą holenderskiej firmy hodowlanej, co gwarantuje fachowe podejście do tematu.

Punktem wyjścia do omówienia skomplikowanych nieraz tajników selekcji

krów i doboru buhajów jest teza autora, że celem hodowlanym musi być wydajna, ale jednocześnie zdrowa i długowieczna krowa, przynosząca hodowcy maksymalny zysk. Tezę tę autor rozwija w 15 rozdziałach, które w istocie są ciekawymi pogadankami hodowlanymi. Ich tytuły mówią same za siebie: „Dlaczego krowa powinna być piękna“, „Po pierwsze – określ cel hodowlany“, „Wybieramy buhaja“ czy „Najważniejsza jest krowa“. Każdy z rozdziałów jest zamkniętą całością i stopniowo odsłania tajniki pracy hodowlanej. To bardzo cenna pomoc dla polskich hodowców, gdyż nie było dotychczas na naszym rynku książki o zasadach genetycznego doskonalenia bydła napisanej tak przystępnie i w tak atrakcyjnej formie.

Poradnik hodowcy krów mlecznych można kupić na targach i wystawach rolniczych, między innymi w stoisku naszej redakcji i firmy hodowlanej Genetyka Holenderska. Można go także zamówić u autora po numerami telefonu: (0-61) 665-85-54 lub tel. kom. 0602 35-02-15. Cena egzemplarza 20 zł.

